

forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Om ændret pristalsregulering).

Valgt blev: *Ditlevsen, Bladt, Boye Hansen, Hjortnæs, Lund Jensen, Aage Knudsen, Elna Syvertsen, Robert Sørensen, Jens P. Jensen, Jacob Sørensen, Søren Andersen, Henry Christensen, Viggo Hauch, Adolph Sørensen, Hanne Budtz, Jørgen Jensen og Chr. Madsen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om veterinærvæsenet samt om udøvelse af dyrlægegerning.

(Lovforslaget (nr. 25) findes i tillæg A. sp. 177, fremsættelsen i tidenden sp. 423).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Chr. Thomsen: Til det foreliggende lovforslag om veterinærvæsenet og udøvelse af dyrlægegerning vil jeg først sige, at det, der undrer mig mest, faktisk er, at man i et land, hvor husdyrhold har betydet så meget og spillet så afgørende en rolle både for landbrugets og for hele landets økonomi, ikke for længst har bragt veterinærvæsenet og dyrlægers ansættelse i tjenestemandstillinger ind under fastere rammer.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget har man dog været opmærksom på problemet for længe siden, idet der i rigsdags-samlingen 1919-20 fremsattes lovforslag herom. Dette lovforslag blev ikke vedtaget; det skyldtes frygt for, at det skulle betyde oprettelse af en lang række nye stillinger. Tiden har vist, at frygten ikke var helt ubegrundet; udviklingen inden for bekæmpelsen af smitsomme husdyrsygdomme og den udvidede kontrol med levnedsmidler både til hjemmeforbrug og til eksport har ført med sig, at man igennem tiden har været nødt til at besætte en hel række stillinger. Dette har i dag den fordel, at hvis lovforslaget vedtages, skulle det ikke være nødvendigt på nuværende tidspunkt at oprette nye stillinger. I virkeligheden sker der ved lovforslaget kun det, at forholdene ajourføres og det hele bringes ind under faste rammer.

Lovforslagets mange paragraffer vil sikkert blive gennemdrøftet meget indgående i udvalget, og jeg skal derfor ikke sige ret meget om dem her. Jeg har kun et par enkelte bemærkninger om § 9, der drejer sig om besættelse af en statslig eller kommunal ledende dyrlægestilling. Hele paragraffen er, så vidt jeg kan se, taget fra en anden lov. Det fastslås heri, at når en sådan ledende stilling ønskes besat, skal der før besættelsen indhentes erklæring om samtlige ansøgers kvalifikationer. Jeg kan godt se fordelene heri for en kommunalbestyrelse, som ikke kan være sagkyndig på dette område, men jeg kan også se faren heri. Det må efter min mening være således, at det eventuelle nævn behandler de enkelte ansøgers kvalifikationer, men det skal ikke forsøge at indrangere dem efter anciennitet eller skele efter, hvem det nu er, der står for tur til at få en sådan plads. Det må være kommunalbestyrelsen alene, der har denne afgørelse.

Jeg er tilfreds med, at lovforslaget indeholder klare bestemmelser om dyrlægernes brug og anvendelse af euforiserende stoffer. Det kan nok ikke undgås, at der alligevel bliver et vist misbrug — det vil der vel altid være både inden for læge- og dyrlægegerningen. Men alene det, at brugen bringes ind under faste rammer, vil ganske givet være med til at nedsætte faren for misbrug.

Som jeg allerede har sagt, egner dette lovforslag sig bedst til en gennemgribende udvalgsbehandling. Jeg kan på mit partis vegne sige, at vi er velvilligt indstillet med hensyn til, at dyrlæge- og veterinærvæsenet bringes ind under mere faste rammer, og jeg kan anbefale lovforslaget til en velvillig udvalgsbehandling.

Dalsgaard: Det foreliggende lovforslag om veterinærvæsen og dyrlægegerning betyder som allerede nævnt ikke, at folketinget bevæger sig ind på et nyt og uopdyrket lovgivningsområde. Tværtimod findes bestemmelser desangående i en række forskellige love, og selv om ordningen vel stort set har virket tilfredsstillende og det er gået godt på den måde, kan man næppe afvise, at det vil være hensigtsmæssigt at samle de mange spredte bestemmelser vedrørende veterinærvæsen og dyrlægegerning i én lov, som giver

[Dalsgaard.]

veterinærerne et ønsket, omend begrænset monopol på behandling af syge dyr og veterinær levnedsmiddelkontrol.

Når et i 1919-20 fremsat lovforslag vedrørende veterinærvæsenet ikke blev vedtaget, angives grunden at være visse betænkeligheder ved det daværende lovforslags udvidelse af antallet af tjenestemandsstillinger. Udviklingen har siden medført, at de da angivne rammer for længst er overfløjet.

Nu oplyses det i bemærkningerne, at lovforslaget ikke forudsætter oprettelse af nye stillinger. Jeg vil imidlertid spørge, om der ikke netop for nylig er sket en udvidelse ved ansættelse af en veterinærinspektør mere vedrørende vibriosebekæmpelsen på tyrestationer. Er man måske ikke ved at nå til vejs ende netop med udryddelsen af denne sygdom? Jeg efterlyser grundlaget for denne udvidelse. Jeg tror, at det på dette område er ønskeligt at begrænse den ministerielle bemyndigelse, og jeg efterlyser mulighederne for indskrænkning.

I det nuværende veterinærdirektorat sidder der efter de givne oplysninger, som altså åbenbart ikke er ført helt å jour, 5 veterinærinspektører; der er vist imidlertid 6, der er beskæftiget med bekæmpelsen af smitsomme husdyrsygdomme. Hertil kommer så de honorarlønnede kredsdyrlæger, vist i et tal af 14, som alle i udmærket samarbejde med landbruget har ydet en for tjenstfuld indsats ved udryddelsen af kvægtuberkulose og smitsom kalvekastning i vore besættninger. Da denne kampagnes heldige afslutning har reduceret arbejdet på disse felter til et minimum, skulle der være grundlag for en revision og eventuel reduktion i antallet af tjenestemænd i videste betydning, der er beskæftiget inden for dette område. Man kunne dermed for en gangs skyld bevise, at en administration ikke altid behøver at vokse.

Den over 100 år gamle institution det veterinære sundhedsråd nyder almindelig anseelse. Det forekommer imidlertid ikke umiddelbart indlysende, at rådets sammensætning skal ændres ved som foreslået at udvide det fra 2 til 3 faglærere fra den kgl. veterinær- og landbohøjskoles veterinærvidenskabelige fagråd. Den saglige motivering herfor synes tvivlsom, idet en meget stor del

af de sager, der forelægges rådet, er husdyrsager vedrørende voldgift og dyrplageri, hvor det kan være mest betryggende at støtte sig til rådets praktiserende dyrlægers skøn. I særlige tilfælde må rådet alligevel konsultere specielt sagkyndige.

Det har åbenbart været vanskeligt at finde frem til en formulering og begrænsning af dyrlægernes rettigheder, som tilgodeser alle interesser på bedste måde. Spørgsmålet er, om lovforslaget præciserer rettigheder og pligter, således at bestemmelserne svarer til den gældende praksis, idet det åbenbart ikke er hensigten, og vel heller ikke ønskeligt, at gribe ind i bestående forhold.

I bemærkningerne fastslås, at klovbeskæring, kastrering af smågrise, afhorning af kalve og inseminering falder uden for egentligt veterinærarbejde. Inseminering udføres i dag overvejende af ikke-dyrlæger, og jeg formoder, at ministeren er enig i, at de såkaldte inseminørers uddannelse og selvstændige virke fortsat kan udøves i sædvanligt omfang og ikke berøres af dette lovforslag.

I øvrigt åbnes der adgang for, at uddannede lægfolk kan assistere ved visse veterinære funktioner. Det synes måske lidt strengt at kræve, at det altid sker under en dyrlæges opsyn, også selv om det kun drejer sig om masseindsprøjtninger af rent forebyggende art. Læger overvåger dog ikke altid indsprøjtninger på mennesker.

I henhold til lovforslaget fastsætter landbrugsministeren nærmere regler for dyrlægernes autorisation. Her kan det måske være på sin plads at drøfte, hvor vidt den ministerielle indblanding i problemerne omkring dyrlægernes praksis og etablering af praksis i så henseende strækker sig.

Hvad de ledende dyrlægestillinger i offentlig virksomhed angår, synes en sagkyndig forhåndsvurdering ikke urimelig. Jeg vil imidlertid ligesom den ærede foregående ordfører mene, at man måske burde overveje, hvem der skal konsulteres, hvilke stillinger der skal besættes, og under hvilke former det bør ske.

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget er medicin til veterinær brug en vigtig og dyr vare, som økonomisk spiller en stor rolle for landbruget. Sundhedsstyrelsen administrerer medicinaltaksterne bistået af et takstudvalg på 4 konsulenter

[Dalsgaard.]

repræsenterende prisdirektoratet, apotekerforeningen, Industrirådet og sygekasserne. Selv om sundhedsstyrelsen allerede har afslået en henvendelse fra landbrugsministeriet om, at takstudvalgets medlemstal udvides med 2, én repræsentant for veterinærvesenet og én for de landøkonomiske foreninger, hvad der kunne få betydning, hvor det drejer sig om lægemidler til veterinær brug, bør der vist gøres forsøg med en ny henvendelse for at få i hvert fald en repræsentant fra de landøkonomiske foreninger med. I saglig henseende forekommer dette umiddelbart berettiget og betyder ingen tilsidesættelse af veterinærerne, idet lægerne heller ikke er repræsenteret i takstudvalget. En indskrænkning af receptpligten, f. eks. hvad angår vitaminer og jernpræparater, vil i høj grad være i landbrugets interesse, og ligeledes at landmændene får udvidet mulighed for at bruge en sprøjte i tilfælde, hvor det drejer sig om ernæringsvanskeligheder o. lign.

I lovforslaget henvises jævnlig til, at dets bestemmelser svarer til lægelovens. Det gælder således afsnittet om betaling for dyrlægehjælp. Der står imidlertid kun, at betalingen skal være rimelig under hensyn til ydelsens art og omfang, og at befordringsgodtgørelse skal kunne dække rimelige befordringsudgifter. Men hvad er rimeligt? Er det ikke en vag bestemmelse, som måske kunne defineres nærmere? Lægerne har dog en forhandlingspartner i sygekasserne, men tilsvarende findes ikke for dyrlægernes vedkommende.

Mit indlæg skal ikke tages som udtryk for en negativ indstilling til lovforslaget, tværtimod. Den danske dyrlægestand har gennem tiderne øvet en beundringsværdig indsats ikke blot til egen, men også til landbrugets og hele samfundets gavn. Det gjaldt de første praktiserende dyrlæger, som i alskens vejr og føre fartede land og rige rundt med hest og vogn for at kurere syge dyr; men det gælder lige så vel de nuværende veluddannede, dygtige dyrlæger,

der udøver en særdeles vigtig indsats på flere af samfundets områder.

På venstres vegne tilsiger jeg støtte til i udvalgsarbejdet at gennemgå de problemer, som lovforslaget rejser, i den hensigt at nå frem til en rammelov, som giver de bedst mulige betingelser for den veterinære virksomhed fremover, ikke blot til gavn for dyrlægestanden, men tillige i god overensstemmelse med hele samfundets interesse.

Niels Ravn: Det er med tilfredshed, vi skrider til behandlingen af et lovforslag, der søger at bringe ordnede forhold omkring vort veterinærvesen og omkring udøvelsen af dyrlægegerningen.

En tilsvarende lovgivning har gennem mange år været gældende for lægegerningens vedkommende. Vel er den danske dyrlægestand rent talmæssigt ikke stor, men uden at være pralende har man vist lov til at sige, at dens indsats både med hensyn til sygdomsbekæmpelse, med hensyn til udryddelse af smitsomme sygdomme og med hensyn til vor højt udviklede levnedsmiddelkontrol er omvendt proportional med standens størrelse; der er her i landet kun ca. 1.800 dyrlæger.

Denne lovgivning har været længe undervejs; det er snart 200 år siden, man påbegyndte uddannelsen af dyrlæger. Ganske vist kom der allerede få år efter den første veterinærskoles oprettelse — det var i 1777 — en såkaldt fundats, hvorefter det blev forbudt grovsmede at udøve hestepraktis. Men herved blev det i mange år, ja, der skulle gå mere end 100 år, før der skete noget så selvfølgelig, som at bekæmpelsen af de smitsomme sygdomme hos husdyrene blev forbeholdt dyrlægerne. Det nåede vi først frem til ved lov nr. 105 af 14. april 1893. Denne lov — således som den blev revideret i 1920 ved lov nr. 156 af 14. april 1920 — er faktisk den, der til dato stort set har givet den danske dyrlægestand de rettigheder, som den indtil nu lovfæstet har haft.

Samtidig med behandlingen af lovfor-

[Niels Ravn.]

slaget om de smitsomme husdyrsygdomme, som blev vedtaget i 1920, forelå der et forslag til en egentlig dyrlæge lov, et lovforslag, der i nogen grad har lighedspunkter med det, vi behandler her i dag. Når der skulle gå mere end 40 år, inden man endelig tog et afgørende skridt på dette område, skyldes det vist nærmest, at man — som det fremgår af forhandlingerne fra dengang — nærede frygt for, at et sådant lovforslags vedtagelse ville betyde udviklingen af et stort, efter nogles opfattelse for stort, administrationsapparat, at det, man kalder civilveterinærvæsenet, ville udvikle sig mere, end rimeligt var. Jeg tror, man har lov at sige, at denne udvikling har fundet sted og vil finde sted, uanset om man har en lov på dette område eller ej; derfor kan vi i dag roligt skride til denne lovgivning. Det betyder hverken udvidelser eller indskrænkninger på disse områder. Det betyder ganske enkelt, at de forhold, som nu engang råder, og som i og for sig er anerkendt af alle, nu endelig lovfæstes.

Det er naturligt, at der i en sådan lovgivning tales både om rettigheder og pligter, at man afgrænser de områder, der forbeholdes dyrlægen i udøvelsen af hans gerning. Jeg skal ikke komme nærmere ind på alle disse problemer. Det er rigtigt, at lovforslagets mange bestemmelser mere egner sig til udvalgsbehandling end til en egentlig drøftelse her; en sådan ville heller ikke være i overensstemmelse med førstebehandlings principper. Der er dog enkelte spørgsmål, jeg ikke kan lade uomtalt. Dermed være ikke sagt, at der ikke også er andre problemer, som kan ønskes nærmere belyst og nærmere undersøgt i et kommende udvalg, men der er nogle ganske bestemte punkter, som jeg gerne her ved første behandling vil drage frem, da de for mig er af stor principiel betydning.

Jeg tænker her først og fremmest på lovforslagets kapitel II, der omhandler det veterinære sundhedsråds fremtidige opbygning, og heri specielt på § 3, stk. 4, hvor man forsøger — jeg siger udtrykkelig forsøger — at fastslå rådets indflydelse på de veterinære medikamenters takstforhold og i øvrigt på formen for udleveringen af disse medikamenter. Her er det, ligesom man bøjer af, ligesom man ikke når frem til nogen løs-

ning, og det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget, at den højtærede landbrugsminister har erkendt, at her ligger et uløst problem. Vi er jo i dag i den situation, at en lang række stoffer, de såkaldte antibiotika og vitaminerne, ikke alene anvendes til sygdomsbekæmpelsen, men også indgår i fodermidlerne som noget, der hører med til et velorganiseret og velplejet husdyrhold. Disse stoffer indgår som en del af foderet; hensigten er dels at forebygge sygdomme, dels at fremme vækstintensiteten. Her er vi inde på et område, hvor store økonomiske interesser står på spil. Landbruget har interesse i at få disse stoffer billigst muligt og i rimeligst mulig udstrækning. På den anden side er det også nødvendigt at sørge for, at disse stoffer ikke udleveres på en sådan måde, at vore levnedsmidler med hensyn til deres sundhedsegenskaber lider skade, og det er også nødvendigt, at disse stoffer ikke bruges på en sådan måde, at vigtige produktioner inden for mejeribrug eventuel ødelægges. Her er vi altså inde på et meget væsentligt problem, der trænger til yderligere opklaring.

Vi drøftede det for så vidt, da vi i sin tid havde apotekerloven til revision. Også dengang skød vi opgaven fra os. Man ønskede dengang, at der i takstudvalget foruden de 4 konsulenter, der som nævnt af det ærede medlem hr. Dalsgaard repræsenterer priskontrolrådet, apotekerforeningen, Industrirådet og sygekasserne, skulle sidde yderligere 2 konsulenter, repræsenterende henholdsvis veterinærvæsenet og de landøkonomiske foreninger. Det må findes rimeligt på et område, der er af så afgørende betydning, at de to befolkningsgrupper, der har ansvaret, den ene forbrugeren, den, der forbruger stofferne, og den anden, den, der skal formidle deres udlevering og til en vis grad føre kontrol, bliver repræsenteret i dette udvalg eller kommer med som konsulenter, som man kalder det i apotekerloven, sideordnet med de andre organisationer.

Jeg forstår, at den højtærede landbrugsminister har været hos sin kollega indenrigsministeren for at forsøge at opnå en ændring, men det fremgår af bemærkningerne, at interventionen ikke er lykkedes; der er kommet afvisning fra den højtærede

[Niels Ravn.]

indrengsminister. Jeg vil gerne appellere stærkt til den højtærede landbrugsminister om at gøre endnu et forsøg; måske kunne vi i fællesskab, den højtærede minister plus det udvalg, jeg forventer bliver nedsat, forsøge endnu en gang, om ikke det kunne lykkes at få en ordening på dette område, som kan tilfredsstille alle parter.

Dernæst har jeg en enkelt bemærkning at gøre til § 10, hvori der står, at de autoriserede dyrlæger er undergivet tilsyn af veterinærdirektoratet. Det findes rimeligt. Stk. 2 fastslår, at de ved statslige undervisnings- og forskningsinstitutter beskæftigede dyrlæger, for så vidt angår deres virksomhed ved disse institutter, er undtaget. Jeg kan ikke rigtig se rimeligheden heri. Enten må det være sådan, at alle autoriserede dyrlæger, uanset hvor de er beskæftiget, kommer ind under tilsynet, eller også må der ske en ligestilling med hensyn til fritagelse imellem dem, der er beskæftiget ved statslige institutioner og forskningsinstitutter, og dem, der er beskæftiget ved private institutioner af tilsvarende art. Jeg vil gerne spørge den højtærede landbrugsminister, hvad begrundelsen egentlig er for, at man giver de statslige undervisnings- og forskningsinstitutter en fortrinsstilling fremfor de private institutioner, der jo også findes i ret betydeligt omfang, og som udfører en meget betydelig forskningsgerning på en lang række områder.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne sige, at vi går ind til det kommende udvalgsarbejde med en velvillig indstilling, og at vi ønsker at medvirke til, at denne lov bliver gennemført på en for alle parter tilfredsstillende måde.

Aage Fogh: Som det fremgår af bemærkningerne og for øvrigt også af udtalelser af de foregående talere, har vi på dette område ikke haft nogen særlig fast lovgivning. Det er derfor ganske interessant at konstatere, at trods den manglende lovgivning er der opnået forbavsende resultater.

Det fortjener at fremhæves, at i de sidste 50-60 år er det praktisk talt lykkedes at udrydde kvægtuberkulosen; det er lykkedes at udrydde den smitsomme kalvekastning; det er lykkedes at bekæmpe yversygdømmene,

så de i hvert tilfælde er stærkt på retur, og vi tør vel også håbe på, at det er lykkedes at få fuldt herredømme over mund- og klovsygen. Vi har også kunnet gribe stærkt ind over for ufrugtbarhed, og endelig må det vel tilføjes, at på det sundhedsmæssige område har vi i de sidste mange år været fri for forgiftningssygdomme eller tilfælde, der stammede fra de solgte landbrugsvarer. Alt dette anser jeg for at være et resultat af landbohøjskolens arbejde i den forstand, at det er de videnskabsmænd og forskere, som arbejder dér, og de dyrlæger, som er uddannet dér og senere er gået ud i arbejdet i landbruget, der er grundlaget for udviklingen.

Hvad det betyder for landbrugets økonomi og dermed for nationens økonomi, er der ikke ret mange der gør sig begreb om, men jeg tør i hvert fald uden forbehold sige, at det er en meget stor tak, det danske landbrug og det danske samfund skylder den danske dyrlægestand og de fremragende videnskabsmænd og forskere, der har stået i spidsen for arbejdet de sidste mere end 100 år. At der så ikke har været nogen fast lovgivningsramme om arbejdet, kan man konstatere, men man bør glæde sig over de fremskridt, der alligevel er sket, og man må måske også udtale håbet om, at det forkerte indtryk, mange har fået af landbohøjskolens virksomhed igennem de avisreferater, der har været fremme det sidste halve års tid, og som langtfra giver det rigtige billede af landbohøjskolen — jeg vil sige tværtimod — må blive ændret.

Jeg håber derfor, det kan lykkes fortsat at have fremragende videnskabsmænd og forskere derude, som uddanner dygtige dyrlæger; det er muligt, at de kan få nogen støtte af en lovgivning som den her foreslåede, men jeg anser den ikke for at være så forfærdelig vigtig i den forbindelse.

Hvad angår selve lovforslaget, er det jo godkendt både af dyrlægernes organisationer og af landbo- og husmandsforeningerne. Det vil sige, at de to parter, der dels samarbejder, dels i enkelte tilfælde kan være modparter, står inde for lovforslaget. Dette tager jeg som garanti for, at det ikke er behæftet med store mangler.

Der er dog én ting, der har stødt mig ved gennemlæsningen af lovforslaget; det er, at det efter min mening indeholder lidt for

[Aage Fogh.]

meget af, om jeg så må sige, kinesiske æsker. Var det ikke muligt at gøre det lidt mere enkelt? Vi skal nu have et veterinærdirektorat med en direktør i spidsen. Det er i orden. Vi skal endvidere have det veterinære sundhedsråd, der skal have 5 medlemmer. Af dette råd skal veterinærdirektøren være medlem, og det skal have en formand og en næstformand. Var det ikke naturligt, om veterinærdirektøren var født formand? Løber vi ikke en risiko for, at vi får en ny institution, der — det ved vi jo af erfaring — vil udvikle sig efter Parkinsons lov? De samme betragtninger kan gøres gældende for visse andre områder.

Der skal også være et specialistnævn, et nævn, som skal tage stilling til de betingelser, der stilles til de dyrlæger, der skal ansættes i offentlig virksomhed m. m. Var det ikke muligt at finde frem til en lidt mere enkel opbygning, der ikke åbner så store muligheder for oprettelse af nye kontorer og udvidet administration?

I det store og hele vil jeg imidlertid hilse lovforslaget velkommen. Vi fra vor side kan give det en velvillig behandling, men vil gerne i udvalget have lejlighed til at se på visse enkeltheder.

Morten Lange: Lovforslagets historie lærer os et par småting, som vi formodentlig nok så nogenlunde var vidende om i forvejen. For det første: at når folketinget modsætter sig en lovgivning, fordi den vil føre til oprettelse af for mange stillinger, bliver disse stillinger oprettet alligevel — og det er jo altid en erfaring. For det andet: at når man for et bestemt område ingen lovgivning har, kan der godt udvikle sig en slags lovgivning alligevel — noget sådant har vi set med hensyn til dyrlægestanden. Det er åbenbart sådan, at den lovgivning, som her er foreslået, og som er den første egentlige dyrlægelovgivning, kun er, skal vi sige en praktisk sammenfatning af en lang række bestemmelser, der allerede var gældende, i højere grad er en praktisk foranstaltning end en egentlig ny lovskabning.

Jeg tror ikke, der er grund til her ved første behandling at komme med særlig mange bemærkninger om lovforslagets indhold, men måske det ville være på sin plads at komme med et par om dets baggrund.

Det er allerede flere gange sagt, at vi har en udmærket og dygtig dyrlægestand, og selv om jeg altså ikke er den første, der siger det, vil jeg gerne være en af dem, der erkender det. Jeg tror imidlertid nok, vi bliver nødt til at huske den højtærede landbrugsminister på, at det skulle vi også helst have i fremtiden. Det er mit indtryk, at den lovgivning, vi diskuterede for et par år siden om udvikelsen af den eksisterende landbohøjskole og en ny landbohøjskole i Odense, skrider fremad, men den skrider ikke fremad med en sådan hastighed, som man kunne ønske. Den er som alt for mange andre undervisningsforanstaltninger præget stærkt af regeringens sparetrang, der nok i den sidste ende skal vise sig at være en dyr form for økonomi.

Jeg håber, at vi med god samvittighed kan lade dette lovforslag passere, og jeg håber, at vi må få gang i arbejdet, således at vi fortsat kan have en dyrlægeuddannelse, der er nogenlunde op til en international standard. Vi ligger ikke dårligt i øjeblikket, men vi kan meget hurtigt komme til det.

Jeg skal ikke sige mere om den side af sagen, men blot gøre nogle ganske få bemærkninger om selve lovforslaget, der egner sig betydelig bedre til en udvalgsbehandling; der er dog noget, jeg vil gøre opmærksom på, og som vedrører det, det ærede medlem hr. Aage Fogh netop var inde på: at dette lovforslag sikkert var så udmærket, for alle tænkelige organisationer havde på forhånd godkendt det. Det er selvfølgelig udmærket, at det bliver mødt med forståelse blandt dem, der skal anvende loven i praksis, men der er samtidig meget, der tyder på, at det har ført til, at noget ikke er blevet udbygget tilstrækkeligt i lovforslaget. Jeg tænker på § 3. Også det ærede medlem hr. Niels Ravn var inde på de ufuldkomne bestemmelser i denne paragrafs stk. 4. Så vidt jeg kan se, er disse bestemmelser ikke alene ufuldkomne, men de sigter ikke rigtig på noget. Det ser nærmest ud, som om det drejer sig om en slags søndagsbeskæftigelse: rådet skal holde sig orienteret om forskellige ting. Der står i et tidligere stykke, at rådet skal være rådgivende for landbrugsministeriet i principielle sager, og disse enkelte sager kan bestemt ikke siges at være principielle. Der er åbenbart i sidste øjeblik blevet fore-

[Morten Lange.]

taget en beskæring af lovforslaget, og det kunne godt være, vi skulle overveje i udvalget, om ikke loven på forskellige områder bør gøres lidt mere skarptandet. Jeg nævner blot dette som et eksempel; jeg er sikker på, at der kan findes flere på vejen frem gennem vort studium af lovforslaget.

Jeg skal ikke forlænge debatten yderligere i første omgang, men blot tilsige velvillig udvalgsbehandling. Jeg anser det for at være et fremskridt, at dyrlægegerningsbestemmelserne hermed bliver samlet i en overordentlig let overskuelig lov.

Iver Poulsen: Som allerede nævnt fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at veterinærvesenet har gennemgået en meget betydelig udvikling siden veterinærskolens oprettelse i 1773. I dag er veterinærvesenet en endog meget betydningsfuld faktor i samfundets hele funktion, ikke blot i forbindelse med vort husdyrhold og vor levnedsmiddelproduktion, men også i forbindelse med levnedsmiddelkontrollen, herunder ikke mindst eksportkontrollen.

Af bemærkningerne til lovforslaget ser man endvidere, at de forskellige bestemmelser om veterinærvesenets funktioner er spredt rundt i anden lovgivning, og at der, hvad dyrlægenes retlige stilling angår, kun findes meget nødtørftige bestemmelser. Når hertil kommer betydningen og omfanget af det ansvar og de opgaver, som samfundet nødvendigvis må lægge hen til veterinærvesenet og dyrlægerne, og at dyrlægerne virker i henhold til en særlig offentlig godkendelse, er det klart, at det i lige grad må være i samfundets og dyrlægestandens interesse, at bestemmelserne om veterinærvesenets funktioner og dyrlægenes pligter og ansvar samles i en særlig lov, der imidlertid ikke blot fastlægger dyrlægenes pligter og ansvar, men også præciserer dyrlægenes ret til at udføre det arbejde, som de gennem en lang og kostbar uddannelse har kvalificeret sig til.

Hvad angår lovforslagets udformning og opbygning, synes jeg den højtærede landbrugsminister har haft en særdeles heldig hånd; skulle jeg gøre en enkelt kritisk bemærkning her, måtte det blive til lovforslagets kap. VII, § 11, om fratagelse

af rettigheder m. v. Det kan måske forsvares, at en dyrlæge skal være sindssyg, subjekt, narkoman eller have udvist grov uagtsomhed, før autorisationen kan tages fra ham, for det er naturligvis en meget alvorlig historie for en dyrlæge at miste sin autorisation; men at der skal foreligge lige så tungtvejende grunde for, at en dyrlæges rettigheder kan beskæres, som det er nævnt i § 11, stk. 2, a, b, c og d, synes jeg er at tage for lemfældigt på dyrlægerne. Samtidig åbner det mulighed for forhold, som samfundet ikke er tjent med, og som man i øvrigt også forsøger at imødegå gennem anden lovgivning, men som erfaringerne viser ikke har kunnet imødegås tilstrækkelig effektivt ved hjælp af den gældende lovgivning med dens straffebestemmelser om småbøder på nogle hundrede eller nogle tusinde kroner. Det er kun at regne for en dråbe i det hav af penge, som en dyrlæge kan tjene, hvis han vil omgå den eksisterende lovgivning. Hverken samfundet eller den danske dyrlægestand kan være tjent med, at der i lovgivningen findes sådanne huller, som kan udnyttes af folk, der gerne overtræder en lov og betaler bøden, hvis det blot kan betale sig økonomisk.

Hvis en dyrlæge groft misbruger en af sine rettigheder, f. eks. sin receptskrivningsret, bør denne ret kunne fratages dyrlægen til samfundets sikring mod, at receptpligtig medicin ligger og flyder rundt over landet i håndkøbsdepoter, som bl. a. kan være kostalde og malkerum, selv om dyrlægen ikke er sindssyg, subjekt eller narkoman og ikke har vist grov uduelighed i sit fag.

Det er et af de spørgsmål, som eventuelt vil blive behandlet i udvalget, men da mit parti ikke kan blive repræsenteret i udvalget, vil jeg bede den højtærede landbrugsminister alvorligt overveje, om ikke det var endog særdeles hensigtsmæssigt med en tilføjelse til stk. 2 i lovforslagets § 11, så stykket kommer til at lyde således:

„Under tilsvarende betingelser som anført i stk. 1 samt ved grov eller gentagen tilsidesættelse af gældende love og bestemmelser kan en dyrlæge fratages følgende rettigheder:“.

I øvrigt vil mit parti gerne medvirke til gennemførelse af lovforslaget.

Landbrugsministeren (Skytte): Det er glædeligt at høre den enighed, der fra alle ordførere er kommet til udtryk om det rimelige og gode i at gennemføre en lov som denne, selv om man har haft forskellige indvendinger — jeg har vel lov at sige på mindre betydende områder.

Når der i § 9 står, at der forinden besættelsen af ledende kommunale eller statslige stillinger skal foretages en sagkyndig bedømmelse af ansøgernes kvalifikationer, mener jeg for det første, at det er rigtigt, og for det andet, at det for dem, der ansætter, må være en betryggelse, at en sådan sagkyndig bedømmelse finder sted. Men jeg vil gerne tilføje, at det som nu må være de ansættende myndigheder, der bestemmer, hvilken ansøger af de kvalificerede de ønsker at antage.

Det ærede medlem hr. Dalsgaard mente, at vi måske havde ansat for mange veterinærinspektører. Det tror jeg absolut ikke vi har til det arbejde, der er, men det er et spørgsmål, jeg meget gerne vil at man drøfter igennem i udvalget. Jeg skal dér stille alle oplysninger til rådighed om det arbejde, veterinærinspektørerne har, og i udvalget kan vi så tillige drøfte, om der er nogen mulighed for besparelser. Hvis sådanne muligheder er til stede, vil jeg gerne være med til at praktisere dem.

Det er altid svært at afgrænse en bestemt stands arbejde. Det er også svært at afgrænse dyrlægenes arbejde. De eksempler, der er fremført i bemærkningerne, dækker selvfølgelig ikke alle de områder, der ikke er dyrlægenes arbejde, og jeg vil gerne sige, at inseminørerne bør stadig kunne virke i samme omfang som hidtil. Men også den afgrænsning kan nærmere belyses i udvalget. Det er noget, der kan være svært at gøre op i bestemte paragraffer eller forordninger.

De ærede medlemmer hr. Niels Ravn, hr. Dalsgaard og hr. Morten Lange rejste spørgsmålet om kontrollen med takster og veterinærmedicin. Som det fremgår af bemærkningerne, har landbrugsministeriet forsøgt at overbevise indenrigsministeriet, og det vil igen sige sundhedsstyrelsen, om, at det var ønskeligt, at man i de sager, hvor der var tale om udlevering af veterinær medicin, fik en repræsentant i takst-udvalget for det veterinære sundhedsråd

og en repræsentant for de landøkonomiske foreninger. Jeg vil da gerne føre dette spørgsmål frem på ny over for indenrigsministeren, og jeg kan selvfølgelig gøre det med større styrke, hvis der f. eks. står et enigt udvalg bag ønsket, men også dette kan vi drøfte nærmere.

Det ærede medlem hr. Niels Ravn, tror jeg det var, mente, at der ikke skulle være forskel på de statsansatte dyrlæger og andre dyrlæger, hvad angår veterinærdirektoratets tilsyn; jeg mener, der er en forskel, idet der udtrykkelig i lovforslaget står, at dette tilsyn ikke gælder det arbejde, der udføres på de institutter, hvor dyrlægerne er ansat. Hvis de udfører andet arbejde udenfor, vil de være undergivet tilsyn.

Til det ærede medlem hr. Aage Fogh vil jeg gerne sige, at jeg synes nu ikke, der er mange kinesiske æsker i dette lovforslag, men det udelukker jo ikke, at jeg gerne vil være med til i udvalget at drøfte, om det er rimeligt i loven at skrive, hvem der skal være formand for det veterinære sundhedsråd. Skal det være veterinærdirektøren, kan vi selvfølgelig fastslå det i lovforslaget. Det er i hvert fald ikke meningen med lovforslaget at oprette nye stillinger, nye kontorer, og det skulle heller ikke blive en følgevirkning af det.

Det ærede medlem hr. Morten Lange siger, at det vil gå, som det plejer, med eller uden loven: at man ansætter dyrlæger, at det udvikler sig, og at de kontorer, man ikke kan få folketinget til at vedtage, kommer alligevel. Dertil vil jeg sige, at når henses til den store betydning, dyrlægerne har haft, og det imponerende arbejde, de har udført i årenes løb, er jeg faktisk enig med de ærede medlemmer, der har fremført, at der ikke er opbygget noget stort kontorapparat. Men også det kan vi se på i udvalget. Jeg venter en almindelig velvillig behandling af det, der her er fremført, og jeg vil tilsige min velvillige medvirken til også at gennemføre ændringer, hvis sådanne vil vise sig hensigtsmæssige.

Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Iver Poulsen sagde, at hans parti ikke vil blive repræsenteret i udvalget, og derfor er det jo naturligt, at det ærede medlem allerede her ved første behandling foreslår en ændring. Også dette må vi tage op til behandling i udvalget og se, om det er

[Landbrugsministeren.]

rimeligt at gennemføre det. På mig virker det tiltalende, at man ønsker, at der skal være den størst mulige, om jeg må bruge udtrykket retfærdighed inden for dyrlægeerhvervet. Det er muligt, at den foreslåede regel er for lempelig, men det gælder vel os alle sammen, at vi ikke er mere hårde, end at vi også ønsker at tage rent menneskelige hensyn.

Jeg vil slutte med at takke samtlige ordførere for den velvillige indstilling til lovforslaget. Jeg tror, at vi gennem en udvalgsbehandling kan nå frem til de regler på dette område, som jo, således som det er fremført, har været meget længe undervejs.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Chr. Thomsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om valg til folketinget. (Vederlag for folketingets medlemmer) [af Gustav Pedersen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 24) findes i tillæg A. sp. 171, fremsættelsen i tidenden sp. 280).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Gustav Pedersen): I marts måned dette år blev der gennemført en lov om en ny pristalsberegning. Den var nødvendig alene af den grund, at de forskellige vareposter jo ikke bliver ved med at spille den samme rolle i et husholdningsbudget, når levevilkårene efterhånden ændres. Den nye pristalsberegning nødvendiggjorde en ændring i tjenestemændenes lønningslov, fordi lønningsloven henviste til et pristal, der ikke længere eksisterede, og denne nye tjenestemand-

lønningslov blev gennemført i slutningen af maj dette år.

Vi skulle herefter have gennemført en tilsvarende ændring med hensyn til reguleringen af folketingsmedlemmernes vederlag, men det var så sent på sæsonen, at det ville være blevet temmelig forjaget, hvis vi allerede på det tidspunkt skulle have gennemført denne tekniske ændring. Vi blev derfor i udvalget for forretningsordenen enige om at afvente det kommende folketingsår. Det kom til at betyde, at den reguleringsportion på ca. 291 kr. eller små 25 kr. om måneden, der forfaldt pr. 1. oktober, ikke kom til udbetaling, og da lovforslaget, der nu fremsættes, forudsætter, at loven træder i kraft den 1. januar, må vi altså ofre de 3 gange 25 kr., fordi vi ikke jog forslaget igennem i en ikke helt anstændig fart.

Det er med andre ord en rent teknisk ændring; det pristal, som vi ifølge valgloven skal have vederlaget reguleret efter, eksisterer ikke mere, og hvis vi skal have en reguleringsbestemmelse, må der indsættes et nyt pristal og en ny pristalsregulering. Det ville imidlertid være unaturligt, om vi lavede en speciel pristalsberegning for medlemmerne af folketinget, når vi har en pristalsberegning for tjenestemænd; derfor foreslår vi, at folketingsmedlemmernes vederlag reguleres, således som det skulle have været reguleret, hvis vi havde tjenestemandslønninger, og i et forhold, der svarer til den tjenestemandslønningsgruppe, vi står nærmest. Det betyder, at vi fra 1. januar får den portion, som vi ikke fik pr. 1. oktober. Om der derudover kommer nye portioner, kan ingen vide. Der er jo nogen grund til at regne med, at priserne er ved at falde til ro, så vi tør ikke på forhånd udtale os om, hvorvidt der bliver tale om flere portioner.

Jeg ønsker dog at slå fast, for at der ikke skal komme misforståelser, at det overenskomsttillæg, som tjenestemændene får i forhold til, hvad arbejderne opnår gennem deres overenskomstforhandlinger, ikke berører folketingsmændenes vederlag. Der er altså kun tale om den nødvendige tekniske ændring, der er en følge af, at vi har fået en ny pristalsberegning og et nyt pristal, som må indgå som reguleringsbestemmelsen for folketingsmedlemmernes vederlag.